
Serbian case text

**Arbitration award of 13 November 2007
Proceeding No. T-25/06**

***SPOLJNOTRGOVINSKA ARBITRAŽA
pri PRIVREDNOJ KOMORI SRBIJE
u Beogradu***

ODLUKA

u sporu

Tužioca: X (Srbija)

protiv

Tuženog: Y (Makedonija)

T-25/06

Spoljnotrgovinska arbitraža pri Privrednoj komori Srbije; i to arbitar pojedinac [Dr. V.] po usmenoj raspravi održanoj 5. oktobra 2007. na kojoj je zapisničar bila Dragana Petrović, u sporu po tužbi [X], Srbija, koje zastupa advokat [A], protiv tuženog preduzeća [Y], Makedonija, radi 375,004.00 dinara glavnog duga sa pripadajućom kamatom i troškovima postupka, donosi sledeću:

ODLUKU

1. Usvaja se tužbeni zahtev tužioca kompanije [X], Srbija i obavezuje tuženi preduzeće [Y], Makedonija da isplati tužiocu na ime nevracene ambalaže iznos od 375,004.00 (slovima: tri stotine sedamdeset i pet hiljada četiri) dinara, u roku od 15 dana od dana prijema ove odluke.
2. Obavezuje se tuženi da isplati tužiocu kamatu na iznos utvrdjen u tački 1. ove odluke, po godišnjoj stopi od 14,1% počev od 08. 12. 2006. godine, do konačne isplate obaveze, u roku od 15 dana od dana prijema ove odluke.
3. Obavezuje se tuženi da isplati tužiocu na ime naknade troškova arbitražnog postupka iznos od 23,400.00 (slovima: dvadeset tri hiljade četiri stotine) dinara, i 38,613.00 (slovima: trideset osam hiljada šest stotina trinaest) dinara na osnovu arbitražnih troškova, u roku od 15 dana od dana prijema ove odluke.

OBRAZLOŽENJE

1. Nadležnost arbitraže

Nadležnost Spoljnotrgovinske arbitraže pri Privrednoj komori Srbije u ovoj stvari predviđena je članom 14 Ugovora broj 070/03 od 27. 12. 2002. godine, koji je zaključen između tužioca i tuženog. Član 14 sadrži tzv. 'split' arbitražnu klauzulu koja predviđa nadležnost „Spoljnotrgovinske arbitraže pri Privrednoj komori Jugoslavije u Beogradu i Trgovinskog suda u L. [Srbija]“. Kako tuženi nije odgovorio na tužbu, Predsedništvo Spoljnotrgovinske arbitraže pri Privrednoj komori Srbije u užem sastavu je na sednici 29. maja 2007. utvrdilo da se u ispravama spora nalazi arbitražni sporazum. Arbitar pojedinac konstatuje da je arbitražna klauzula punovažna, da predviđa alternativnu nadležnost Spoljnotrgovinske arbitraže pri Privrednoj komori Srbije (nekada Jugoslavije) i Trgovinskog suda u L. [Srbija] i da je podnošenjem tužbe tužilac izvršio izbor između dva alternativna foruma za rešavanje spora.

2. Imenovanje arbitra pojedinca

Kako je vrednost spora manja od 70,000 USD, za rešavanje je, prema članu 20(1) Pravilnika Spoljnotrgovinske arbitraže pri Privrednoj komori Srbije (nadalje: Pravilnik) nadležan arbitar pojedinac. Kako tuženi nije odgovorio na tužbu, te samim tim nije ni moglo biti saglasnosti stranaka oko izbora arbitra, arbitra pojedinca imenovao je Predsednik Spoljnotrgovinske arbitraže pri Privrednoj komori Srbije shodno članu 27. stav 3 Pravilnika dana 29. 05. 2007.

3. Tok postupka

Tužilac je svoju tužbu arbitraži dostavio 08. 12. 2006., registracione troškove uplatio 21. 12. 2006. a arbitražne troškove 21. 03. 2007. godine, nakon čega je tužba dostavljena tuženom 19. 04. 2007. preporučenom poštom. Tuženi na tužbu nije odgovorio. Ročište za usmenu raspravu je zakazano za 05. 10. 2007. ali se na njemu tuženi nije pojavio iako je o raspravi uredno obavestjen. U skladu sa članom 34(7) Pravilnika arbitar pojedinac je održao usmenu raspravu i bez prisustva tuženog. Na ročištu se punomoćnik tužioca izjasnila da u svemu ostaje pri tužbenom zahtevu, činjenicama i dokazima koje je u pismenom obliku dostavila uz tužbu.

4. Dostava tuženom

Tuženom je uredno dostavljena tužba 19. 04. 2007. putem preporučenog pisma uz povratnu potvrdu o prijemu. Tuženi nije odgovorio na tužbu. Zaključak o imenovanju arbitra pojedinca je donet 29.05.2007. i obavestjenje o imenovanju je tuženom poslato preporučenom poštom 04. 06. 2007. ali tuženi nije podigao pošiljku. Na dostavnici stoji da nije tražio pošiljku u pošti. Poziv na usmenu raspravu je poslat tuženom preporučenom poštom i tuženi je primio poziv 10. 09. 2007. Zapisnik sa usmene rasprave je tuženom poslat 08. 10. 2007. preporučenom poštom. Stoga arbitar pojedinac konstatuje da je dostavljanje tuženom u ovom predmetu u potpunosti vršeno u skladu sa članom 34 Pravilnika.

5. Činjenično stanje, dokazi

Tužilac je uz tužbu dostavio ugovor označen kao 'Ugovor o kupoprodaji' br. 070/30 koji je zaključio sa tuženim dana 27. 12. 2002. godine, zapisnik od 03. 02. 2003., te otpremnice broj 613 od 07.02. 2003. godine, broj 999 od 26. 02. 2003. godine, broj 84 of 09. 01. 2003. godine i broj 421 od 28. 01. 2003. godine. Tužilac je takođe kao dokaz podneo dopis [fabrike P.] o cenama drvenih paleta kako bi potkrepio svoje tvrdnje o visini potraživanja koje ima prema tuženom.

Ugovorom koji su sklopili tužilac i tuženi se ugovara da tuženi kupuje mineralnu vodu od tužioca. Flaše vode se pakuju u plastične nosiljke, a ove dalje u drvene palete. Članom 9 tužilac (prodavac) se obaveza da na zahtev kupca izda na revers jedan kamion staklene ambalaže (i u okviru toga 24 drvene palete), a tuženi, kao kupac, se obaveza da reguliše pitanje povraćaja ambalaže koju duguje za period koji je prethodio zaključenju ugovora. Prilikom svakog preuzimanja robe kupac je bio dužan da prethodno zaduženu ambalažu vrati.

Kako tuženi nije vraćao palete koje je preuzimao, iz dokaza je jasno da mu je tužilac izdao mnogo više od prvobitno predviđenog broja paleta. Na osnovu zapisnika od 03. 02. 2003., te

otpremnicu broj 613 od 07.02. 2003. godine, broj 999 od 26. 02. 2003. godine, broj 84 of 09. 01. 2003. godine i broj 421 od 28. 01. 2003. proizilazi da tuženi tužiocu nije uredno vraćao palete, te da je broj nevraćenih paleta narastao na ukupno 454.

Tužilac je dostavio dopis [fabrike P.] gde se cena drvenih palete koje se koriste za pakovanje ambalaže koju tužilac naručuje određuje u visini od 700 dinara (bez PDV) za jednu paletu počev od 01. 06. 2005, što sa PDV-om iznosi 826 dinara po paleti.

6. Merodavno pravo

Kako stranke nisu odredile u svom ugovoru merodavno materijalno pravo, član 48(2) Pravilnika predviđa da će arbitraža primeniti pravo na koje upućuju kolizione norme koje arbitar pojedinac smatra najprikladnijim. Arbitar pojedinac nalazi da je u ovom slučaju najprikladnije primeniti identične kolizione norme koje sadrže prava zemalja tužioca i tuženog, sadržane u članu 20 Zakona o rešavanju sukoba zakona sa propisima drugih zemalja (nekada savezni zakon SFRJ), a sada u gotovo neizmenjenom obliku na snazi i u Srbiji i u Makedoniji. Kolizionarna norma iz člana 20 ne predviđa rešenje za ugovor o distribuciji, već predviđa da će za ugovore koji nisu taksativno pobrojani biti merodavno pravo mesta gde se u vreme prijema ponude nalazilo prebivalište, odnosno sedište ponudioca, osim ako posebne okolnosti slučaja ne upućuju na neko drugo pravo. U ovom slučaju nema podataka o tome ko je bio ponudilac, no to u krajnjem ishodu nije važno, obzirom da sve bitne okolnosti ukazuju na srpsko pravo kao merodavno. Ovo stoga što je u raspodeli prestacija ona važnija, karakteristična, na strani tužioca, što je ugovor sačinjen na srpskom jeziku, i što su, očigledno imajući u vidu povezanost celog ugovora sa Srbijom, stranke predvidele alternativnu nadležnost suda u L. [Srbija] i Arbitraže pri PKS.

Arbitar nalazi da nema potrebe da se primeni Konvencija Ujedinjenih nacija o međunarodnoj prodaji robe (Bečka konvencija) na osnovu člana 1(1)(b) Bečke konvencije, jer je Ugovor, iako označen kao 'Ugovor o kupoprodaji', zapravo ugovor o distribuciji. Tuženi je članom 10 Ugovora preuzeo obavezu da robu ne prodaje van određenih područja unutar Makedonije, a tužilac je imao pravo da prekine saradnju ukoliko tuženi prodaje van označenih područja. Takođe, tuženi, kao distributer, je bio obavezan da prati realizaciju prodaje na dodeljenim mu tržištima i prodavcu dostavlja izveštaje o dinamici prodaje. Praksa sudova i arbitražnih tribunala pri primeni Bečke konvencije jeste da se ona ne primenjuje na ugovore o distribuciji (*OLG Düsseldorf*, 11. juli 1996, *Gradski sud Budimpešte*, 19. mart 1996), osim kada se spor tiče pojedinačnih prodaja u okviru ugovora o distribuciji ('Benneton II', BGH 23. juli 1997)., što ovde nije slučaj.

7. Pravno shvatanje

Prema članu članu 9 Ugovora koji su zaključili tužilac i tuženi i u skladu sa članom 262 (1) Zakona o obligacionim odnosima Republike Srbije, tuženi je bio dužan da tužiocu vrati drvene palete koje je koristio za transport kupljene robe. Ceneći podnete dokaze arbitar pojedinac utvrđuje da tuženi nije izvršio tu svoju ugovornu obavezu i da tužiocu duguje povraćaj ukupno 454 drvene palete, te je zahtev tužioca osnovan u smislu člana 262(2) Zakona o obligacionim odnosima. Uzimajući, u skladu sa članom 189 Zakona o obligacionim odnosima, u obzir cenu palete koja prema priloženom dopisu iznosi 826 dinara, arbitar nalazi da je tužbeni zahtev osnovan i obavezuje tuženog da tužiocu isplati iznos od 375.004,00 (slovima: tri stotine sedamdeset pet hiljada četiri) dinara, arbitražne troškove i troškove postupka, kao što stoji u

izreci presude. Na iznos duga od 375,004,00 dinara tuženi duguje i zakonsku zateznu kamatu počev od 08. 12. 2006., u skladu sa članom 277 Zakona o obligacionim odnosima.

Ova odluka je na osnovu člana 56 stav 1 Pravilnika Spoljnotrgovinske arbitraže pri Privrednoj komori Srbije konačna.

U Beogradu, 13. 11. 2007.

Arbitar pojedinac

Dr V.